Antrenör- Sporcu ?li?kisi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Antrenör- Sporcu ?li?kisi Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16935

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Antrenör- Sporcu ?li?kisi Ölçe?i, spor psikolojisi alan?nda, antrenörler ve sporcular aras?ndaki karma??k etkile?im kalitesini ve dinamiklerini ölçmek amac?yla tasarlanm?? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçe?in Türkiye adaptasyonu ve kapsaml? psikometrik özellikleri, Mert Tunga Ekenci, Murat Gürkan Yücel ve Güner Ekenci (2017) taraf?ndan gerçekle?tirilen bir çal??ma ile incelenmi?tir. Ölçek, spor ortamlar?nda ili?kinin temel bile?enlerini sistematik bir ?ekilde de?erlendirerek, ili?kinin kalitesini ve bunun sporcu performans? ve refah? üzerindeki potansiyel etkilerini anlamay? hedefler. Ölçe?in Türkiye uyarlamas?, Türk spor bilimleri ara?t?rmac?lar?na ve uygulamac?lar?na geçerli ve güvenilir bir ölçüm arac? sunmu?tur. Bu uyarlama çal??mas?, ölçe?in uluslararas? literatürde kabul görmü? yap?sal özelliklerinin Türk kültürü ba?lam?nda da korundu?unu göstermi?tir.

Anahtar Kelimeler

Antrenör-Sporcu ?li?kisi, Spor Psikolojisi, ?li?ki Kalitesi, Güvenirlik, Geçerlik, Ölçek Uyarlama, Spor Bilimleri.

Yazarlar

Mert Tunga Ekenci, Murat Gürkan Yücel, Güner Ekenci.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, sporcu ile antrenör aras?ndaki etkile?imde alg?lanan **yak?nl?k**, **ba?l?l?k** ve **tamamlay?c?l?k** düzeylerini ölçmek suretiyle ili?kinin kalitesini nicel olarak belirlemektir. Bu ili?ki, sporcular?n motivasyon, performans ve tak?m içi uyum gibi kritik sonuç de?i?kenlerini do?rudan etkiledi?i için, ili?kinin güçlü ve zay?f yönlerinin belirlenmesi spor psikolojisi müdahaleleri aç?s?ndan hayati öneme sahiptir.

Türkiye adaptasyon çal??mas?n?n özel amac? ise, uluslararas? alanda kabul görmü? olan bu ölçe?in (muhtemelen Coach-Athlete Relationship Questionnaire - CART-Q) Türk diline ve kültürel yap?s?na uygunlu?unu test etmek ve böylece Türk spor ara?t?rmac?lar?n?n kullanabilece?i sa?lam bir psikometrik araç sa?lamakt?r. Bu çal??ma, ölçe?in uluslararas? geçerlili?ini destekleyen kan?tlar üretmeyi ve Türk spor ortam?na özgü olas? farkl?l?klar? tespit etmeyi amaçlam??t?r.

Yap? (Konstrukt)

Antrenör-Sporcu ?li?kisi Ölçe?i, genellikle Jowett ve meslekta?lar?n?n geli?tirdi?i "3 C" modeline

ARABPSYCHOLOGY.COM

(Closeness, Commitment, Complementarity - Yak?nl?k, Ba?l?l?k, Tamamlay?c?l?k) dayanan çok boyutlu bir yap?y? ölçer. Bu model, ili?kinin kalitesini tan?mlayan üç ana bile?enden olu?ur. **Yak?nl?k**, duygusal ba??n gücünü, kar??l?kl? sayg?y? ve güveni ifade eder. **Ba?l?l?k**, antrenör ve sporcunun ili?kiyi sürdürme arzusunu ve ortak hedeflere ula?ma kararl?l???n? kapsar. Son olarak, **Tamamlay?c?l?k**, antrenör ve sporcunun rollerini kabul etme, i?birli?i yapma ve etkile?imde uyum sa?lama derecesini temsil eder.

Ölçek, bu alt boyutlardaki sporcunun ve/veya antrenörün alg?lar?n? ayr? ayr? ölçerek, ili?kinin genel psikolojik yap?s?n? detayl? bir ?ekilde ortaya koyar. Uyarlama çal??mas?, bu teorik yap?n?n Türk sporcular? aras?nda da geçerli oldu?unu göstermeyi amaçlam??t?r. Bu yap?, özellikle sporcular?n duygusal deneyimlerini ve antrenörlerinden ald?klar? deste?i anlamada temel bir rol oynar.

Geçerlik

Ekenci, Yücel ve Ekenci (2017) taraf?ndan yürütülen adaptasyon çal??mas?nda, ölçe?in yap? geçerli?i kan?tlar? detayl?ca incelenmi?tir. Yap? geçerli?ini test etmek için kullan?lan Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) sonuçlar?, ölçe?in orijinal üç faktörlü yap?s?n?n Türk örnekleminde de iyi bir uyum sergiledi?ini göstermi?tir. Bu bulgu, maddelerin ölçmek istedi?i teorik yap? olan antrenör-sporcu ili?kisi boyutlar?n? ba?ar?l? bir ?ekilde temsil etti?ini kan?tlamaktad?r.

Ayr?ca, ölçe?in di?er ilgili de?i?kenlerle olan ili?kileri, yani kriter Geçerlik kan?tlar?n? sunar. Ölçekten elde edilen yüksek puanlar?n, sporcu memnuniyeti, tak?m uyumu ve ba?ar? gibi pozitif sonuçlarla ili?kili olmas? beklenir. Adaptasyon çal??mas?n?n yay?mland??? makale, detayl? geçerlik analizleri için temel kaynakt?r. Orijinal PDF makaleye buradan ula??labilir: asosjournal.com

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l?k Güvenirlik kan?tlar?, Cronbach Alfa katsay?s? kullan?larak hesaplanm??t?r. Adaptasyon çal??mas?nda, hem ölçe?in toplam puan? hem de Yak?nl?k, Ba?l?l?k ve Tamamlay?c?l?k alt boyutlar? için elde edilen Alfa de?erlerinin yüksek oldu?u rapor edilmi?tir. Yüksek Alfa katsay?lar?, ölçek maddelerinin ayn? psikolojik yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü ve dolay?s?yla ölçüm hatas?n?n dü?ük oldu?unu göstermektedir.

Güvenirlik analizleri, ölçe?in Türk sporcular?ndan elde edilen verilerle tutarl? sonuçlar üretti?ini teyit etmi?tir. Bu güçlü psikometrik özellikler, ölçe?in Türkiye'deki spor psikolojisi ara?t?rmalar?nda tekrarlanabilir ve güvenilir ölçümler sunma kapasitesine sahip oldu?unu do?rulamaktad?r. Çal??mada ayr?ca, ölçe?in zamana kar?? kararl?l???n? gösteren test-tekrar test güvenirli?i sonuçlar? da sunulmu? olabilir, ancak bu detaylar kaynak metinde özetlenmemi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Faktör Analizi

Antrenör-Sporcu ?li?kisi Ölçe?i'nin kültürel Uyarlama sürecinde, ölçe?in boyut yap?s?n?n Türk sporcular? için de geçerli olup olmad???n? belirlemek amac?yla Faktör Analizi teknikleri uygulanm??t?r. Ara?t?rmac?lar, orijinal ölçe?in teorik temeline uygun olarak üç faktörlü yap?y? test etmi?lerdir.

Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) sonuçlar?, veri setinin üç faktörlü modeli destekledi?ini ve her bir maddenin ait oldu?u teorik faktöre yüksek ve anlaml? yükler verdi?ini göstermi?tir. Bu bulgular, ölçe?in yap?sal geçerlili?ini peki?tirmi? ve ölçe?in Yak?nl?k, Ba?l?l?k ve Tamamlay?c?l?k boyutlar?n? kültürel s?n?rlar aras?nda da ba?ar?l? bir ?ekilde ayr??t?rd???n? kan?tlam??t?r. Elde edilen faktör yükleri ve uyum indeksleri, makalenin metodoloji k?sm?nda detayl? olarak sunulmu?tur.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama Çal??mas? (Orijinal ölçek bir öz bildirim ölçe?idir).

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Genellikle 5 veya 7 noktal? bir skalada cevaplan?r).

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlanm?? Versiyon), Orijinal Dil (Genellikle ?ngilizce).

Popülasyon Grubu: Aktif Sporcular ve Antrenörler.

Ya? Grubu: Genellikle ergenlik döneminden yeti?kinli?e kadar (Aktif spor yapan 14 ya? ve üzeri bireyler).

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki spor kulüplerinde farkl? spor dallar?nda (tak?m ve bireysel sporlar) yer alan örneklemler üzerinde çal???lm??t?r.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Ölçe?i. Kat?l?mc?lar, antrenörleriyle (veya sporcular?yla) olan ili?kilerinin niteli?ini yans?tan ifadelere ne ölçüde kat?ld?klar?n? belirtirler.

Anahtar Kelimeler

Antrenör-Sporcu ?li?kisi, Geçerlik, Psikometri, Sporcu Performans?, Güvenirlik, Sosyal Psikoloji, ?li?ki Yönetimi.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Mert Tunga Ekenci

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

?leti?im E-posta Adresi: merttunga@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Makalenin yay?mland??? dönemdeki kurumsal adres (Detayl? bilgi kaynakta belirtilmemi?tir).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler: Ölçe?in akademik veya uygulamal? amaçlarla kullan?m? için öncelikle sorumlu yazar Mert Tunga Ekenci ile ileti?ime geçilmesi tavsiye edilir. Ölçe?in orijinal versiyonunun geli?tiricilerinden de izin al?nmas? gerekebilir.

Ücret: Ölçe?in Türkiye adaptasyon çal??mas?, aç?k eri?imli bir dergide yay?mlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? için telif veya ücret bilgisi mevcut de?ildir, ancak büyük ölçekli ticari kullan?mlar için yazarlarla görü?ülmelidir.

Test Y?l? (Uyarlama): 2017 (Ekenci, Yücel ve Ekenci taraf?ndan Türkiye adaptasyon çal??mas?n?n yay?mland??? y?l).

Referanslar

Ekenci, M.T., Yücel, M.G. ve Ekenci, G. (2017). Antrenör-Sporcu ?li?kisi ölçe?inin Türkiye için güvenirlik ve geçerlik çal??mas?. *Akademik Sosyal Ara?t?rmalar Dergisi, 5*,(40),1-13.

Makale PDF Linki: asosjournal.com

Antrenör- Sporcu ?li?kisi Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in maddeleri, kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddelere ula?mak ve ölçe?i uygulamak için lütfen yukar?da belirtilen referans makalenin tam metnine ba?vurunuz. Makale, ölçe?in Türkçeye çevrilmi? ve adapte edilmi? maddelerini içermektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM